

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 11P/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203242
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203242.3

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: C. D. E., F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, C., zast. SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, a otca: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XX, XXXX J., Rakúska republika, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Katarína Micháľková MBA, so sídlom Košická 48, Bratislava, IČO: 42 171 423, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným Mestskému súdu Bratislava II dňa 10.08.2023 sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd až do skončenia povinnej školskej dochádzky maloletého upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým počas školského roka každý nepárny kalendárny týždeň v piatok (so začiatkom od 15.09.2023) od 16:00 hod do nedele (so začiatkom od 17.09.2023) do 16.30 hod. s tým, že na začiatku ustanoveného času otec vyzdvihne maloletého v školskom zariadení, ktoré maloletý aktuálne navštevuje a ku koncu ustanoveného času otec odovzdá maloletého matke v mieste jej bydliska. Počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 9:00 hod. do 15.07. do 19:00 hod. a od 01.08. od 9:00 hod. do 15.08. do 19:00 hod.. Počas vianočných prázdnin každý párný rok od 31.12. od 9:00 hod. do 07.01. do 19:00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 19:00 hod. do 30.12. do 19:00 hod.. Počas veľkonočných prázdnin každý párný kalendárny rok od prvého dňa školských prázdnin od 9:00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 13:00 hod.. Počas sviatkov, prázdnin a dní kedy sa maloletý nebude nachádzať v školskom zariadení je otec povinný prevziať a odovzdať maloletého v mieste bydliska matky.

2. Matka vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že navrhovateľ vo veci samej je biologickým otcom maloletého, avšak s matkou maloletého nikdy nebol zosobášený. Vzťah s otcom maloletého ukončila ešte pred narodením A., pričom ho akceptovala fakticky aj právne ako otca. Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo dňa 21.11.2017, č. k. 20P/202/2017-17, schválil rodičovskú dohodu. Styk otca s maloletým bol upravený po vzájomnej dohode oboch rodičov a s prihliadnutím na dojčenský vek dieťaťa. O štyri roky neskôr si rodičia rozsah styku s maloletým opätovne upravili prostredníctvom súdu, a to rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.10.2021 sp. zn. 28P/110/2020, ktorým došlo k schváleniu (v poradí druhej) rodičovskej dohody v časti o úprave styku. Matka rodičovskú dohodu a súdom uložené povinnosti plnila v maximálnej možnej miere, a to popri narodení druhého maloletého syna: E. E., nar. XX.X.XXXX, ktorého otcom je jej manžel C. K. E.. Vyhrážky otca maloletého o „vzťah A. do Rakúska“ napokon eskalovali až do doručenia nového návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Otec maloletého dňa 28.6.2022, t.j. iba necelých 9 mesiacov

po schválení druhej rodičovskej dohody, sa novým návrhom prekvapivo domáha, aby mu súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti a súčasne upravil styk otca s maloletým tak, že matka by sa stretávala paradoxne so synom menej, než by sa stretával otec so synom podľa návrhu matky. Opakované snahy matky o mimosúdne vyriešenie veci neboli zo strany otca akceptované, keďže konanie o úprave práv a povinností prebieha viac ako rok. Napriek opakovanej a úprimnej snahe matky o uzavretie mimosúdnej dohody navrhovateľ naďalej trvá na podanom návrhu. Maloletý bol prijatý do prvého ročníka štátnej základnej školy L. XX, C., ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti bydliska maloletého a od 04.09.2023 sa stane jej žiakom. Matka sa v záujme maloletého snaží upraviť jeho doterajší styk s otcom v nadväznosti na budúce školské povinnosti maloletého a s tým spojené aktivity. Matka preto navrhuje, aby sa od začiatku školského roka, t.j. od 05.09.2023 maloletý A. stretával s otcom každý druhý (resp. každý nepárny) víkend, t.j. od piatka (začiatok 15.09.2023) od 16:00 hod. do nedele (začiatok 17.09.2023), ale maximálne do 16:30 hod., aby sa A. stihol dôkladne pripraviť na jeho školské povinnosti, začínajúce v pondelok (úlohy, výmena učebníc, príprava pomôcok a pod.). Cez pracovný týždeň matka navrhuje zrušiť doterajšie prespávanie maloletého u otca, keďže A. bude navštevovať školu, v dôsledku čoho bude mať úplne iný režim, na ktorý si budú musieť obaja rodičia zvyknúť. Doterajšie časy boli benevolentne prispôsobené „škôlkarovi“, avšak pre „školáka“ sú absolútne nevyhovujúce, pričom otec nežije v Bratislave, ale v Rakúsku. Doterajší „prázdninový režim“ styku rodičov s maloletým matka navrhuje ponechať. Matka sa prostredníctvom sms správy dozvedela, že otec bez jej vedomia a akejkoľvek predchádzajúcej dohody umožnil maloletému dovolenku v M., a to iba s rodičmi otca, t.j. so starými rodičmi maloletého. Dôvodom neprítomnosti otca na zahraničnej dovolenke s maloletým mali byť jeho pracovné povinnosti. Bezodkladná úprava pomerov je podľa názoru matky naliehavá, keďže komunikácia medzi matkou a otcom je mimoriadne komplikovaná, o čom svedčí aj prebiehajúce súdne konanie a negatívne stanovisko otca k mimosúdny návrhom matky, pričom bezproblémový vyučovací proces je evidentne v záujme maloletého.

3. Matka k návrhu priložila rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 21.11.2017 sp. zn. 20P/202/2017, rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.10.2021 sp. zn. 28P/110/2020, e-mailový návrh advokáta matky na uzavretie mimosúdnej dohody zo dňa 22.11.2022, e-mailovú odpoveď advokátky otca o neakceptovaní návrhu zo dňa 2.12.2022, e-mailový návrh advokáta matky na uzavretie mimosúdnej dohody zo dňa 26.06.2023, e-mailovú odpoveď advokátky otca o neakceptovaní návrhu zo dňa 11.07.2023, potvrdenie o prijatí maloletého do školy zo dňa 29.05.2023 a sms komunikáciu medzi matkou a otcom v anglickom jazyku.

4. Mestský súd Bratislava II uznesením zo dňa 04.09.2023, č.k. 11P/76/2023-38 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

5. Proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II zo dňa 04.09.2023, č.k. 11P/76/2023-38 podala odvolanie matka. Nestotožnila sa s konštatovaním súdu prvej inštancie, že nepreukázala to, že záujem maloletého vyžaduje neodkladnú úpravu pomerov, pretože doterajšie časy styku maloletého dieťaťa s otcom boli benevolentne prispôsobené „škôlkarovi“, avšak pre „školáka“ sú absolútne nevyhovujúce, keďže otec nežije v Bratislave (miesto trvalého pobytu matky a maloletého dieťaťa), ale v Rakúsku. Hlavným dôvodom podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo to, že maloleté dieťa bolo medzičasom prijaté do prvého ročníka štátnej základnej školy v Bratislave (N. G. E. - L. XX, XXX XX C., nachádzajúcej sa v bezprostrednej blízkosti bydliska maloletého) a od 4.9.2023 sa stalo jej žiakom. Namietala, že súd prvej inštancie sa nevyjadril ani k jednému zo súdnych rozhodnutí (uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 5.10.2020 sp. zn. 1P/60/2020 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.3.2022 sp. zn. 7 Cdo 3/2022), na ktoré poukazovala v podanom návrhu, preto jeho rozhodnutie je nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Mala za to, že nemožno zľahčovať jazykovú bariéru otca, tak ako to bagatelizoval prvoinštančný súd, pretože výučba maloletého dieťaťa prebieha v slovenskom jazyku a konštruktívna spolupráca oboch rodičov je dlhodobo narušená. Namietala, že doterajší styk maloletého dieťaťa s otcom v nadväznosti na školské povinnosti dieťaťa a s tým spojené aktivity súd prvej inštancie nepovažoval za prioritné. Tvrdila, že otec jej avizoval, že sa s dieťaťom odmieta učiť, ale že na to zabezpečí tretiu (pravdepodobne platenú) osobu. Keďže z predmetu konania vo veci je zrejmé, že rodičia sa nevedeli konsenzuálne dohodnúť na výbere školy pre maloleté dieťa, výčitku súdu, že ide o jednostranné rozhodnutie matky vo vzťahu k výberu základnej školy pre maloleté dieťa považovala matka za nekorektnú. Poukázala pritom na zákonnú povinnosť zákonného zástupcu dieťaťa prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole, pričom v opačnom prípade sa zákonný zástupca dopustí priestupku. Nemohla teda vyčkávať na právoplatné skončenie

konania vo veci samej, keďže takúto situáciu nepredpokladá ani zákon. Ďalej poukázala na zákonné ustanovenia, ktoré súd v danej veci neaplikoval, konkrétne na čl. 6, § 2 ods. 1 CMP a ust. § 329 ods. 1 CSP. Pokiaľ ide o navrhované trvanie neodkladného opatrenia „až do skončenia povinnej školskej dochádzky“, súdu nič nebránilo, aby vyhovel návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia iba v časti, t. j. iba do určitého času (napr. úprava styku by sa limitovala iba na prvý stupeň základnej školy), čo umožňuje aj § 330 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ďalej uviedla, že ak súd prvej inštancie napriek námietkam matky ignoroval príslušné zákonné ustanovenia a predložené rozhodnutia, s ktorými sa vôbec nevysporiadal, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné a nezákonné.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol a potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že matka mu podaným návrhom chce skrátiť čas styku s maloletým dieťaťom počas víkendov s úplným odstránením dní počas pracovného týždňa. Tvrdil, že je schopný sa s maloletým dieťaťom pripravovať do školy minimálne rovnako dobre ako matka a nevidí dôvod, prečo by ho začiatok školskej dochádzky mal obmedzovať v rodičovských právach tak, že maloleté dieťa nemôže uňho počas týždňa prespať. Nevidel dôvod na to, aby sa matka sama pripravovala s maloletým dieťaťom do školy, keď uvedené je súčasťou jeho rodičovských práv a dokonca aj povinností. Dodal, že z návrhu vyplývalo, že matka ho vníma iba ako opatrovateľa ich spoločného dieťaťa na voľnočasové aktivity, absolútne mu nedôveruje v tom, že by spoločné dieťa dokázal pripraviť rovnako ako ona na školskú dochádzku. Otec je rakúsky občan a býva v pohraničnej dedinke v J.. Nevidí rozdiel, či vyzdvihovať maloleté dieťa zo škôlky alebo školy a rovnako ho tam voziť (uvedené miesta sú obe v Bratislave O. L.). Okrem toho maloleté dieťa odkedy vie hovoriť, hovorí s otcom po nemecky, takže jazykovú bariéru pociťuje možno matka, ale určite nie maloleté dieťa alebo otec. Matka priniesla maloletému dieťaťu do jeho života zmeny vždy z dôvodov na jej strane, bez toho, že by brala ohľad na maloleté dieťa alebo otca. Už aj samotné ukončenie vzťahu počas tehotenstva iniciovala matka, ktorá sa presťahovala zo spoločného bytu v J. k rodičom do C. K.. Následne si prenajala byt v F., kde zmenila maloletému dieťaťu aj škôlku, neskôr mu zmenila škôlku kvôli inému zamestnaniu, aby nemusela dochádzať a neskôr kvôli lacnejšej štátnej škôlke. Okrem toho sa matka znova presťahovala k svojmu priateľovi a toho si zobrala za manžela a neskôr s ním mala aj dieťa. Tvrdil, že matka a jej manžel žiadajú, aby maloleté dieťa oslovovalo matkinho nového manžela „tatík.“ Bol toho názoru, že matka sa vníma, na základe zverenia maloletého dieťaťa do jej starostlivosti, ako jediná ktorá rozhoduje o všetkých skutočnostiach v súvislosti s maloletým dieťaťom, keďže on ako otec doposiaľ nebol súčasťou žiadneho rozhodnutia v živote maloletého dieťaťa, a to ani o výbere školy, škôlky, krúžkov alebo čohokoľvek iného. Dodal, že niekoľkokrát žiadal matku o to, aby maloleté dieťa zapísala do škôlky s nemeckým jazykom, ktorých je v Bratislave veľa, čo matka absolútne odmietala. Dokonca nesúhlasila s tým, aby maloleté dieťa chodilo do školy, kde je vyučovací jazyk nemecký, čo pôvodne pred zápisom do školy aj sľúbila. Maloleté dieťa síce ovláda nemčinu slovom, ale nemecký jazyk v škole by mu pomohol naučiť sa jazyk aj písmom. V tejto súvislosti sa rozhodla aj v tom, že je jediná, ktorá zabezpečí bezproblémový vyučovací proces a podala predmetný návrh, v zmysle ktorého sa ona jediná musí s maloletým dieťaťom pripravovať do školy, nakoľko otec toho nie je schopný a z toho dôvodu sa má výrazne skrátiť čas otca s maloletým dieťaťom. Matka úplne opomenula skutočnosť, že otec je súčasťou života maloletého dieťaťa od narodenia a s maloletým dieťaťom bezproblémovo komunikuje v nemeckom jazyku a keďže je dieťa vychovávané dvojazyčne obaja sú schopní sa s ním pripraviť do školy. Poukázal na skutočnosť, že v čase vyjadrenia k odvolaniu matky proti neodkladnému opatreniu už dva mesiace prebieha vyučovací proces, kde sa otec s maloletým dieťaťom bez akýchkoľvek problémov vedel pripraviť do školy, pokiaľ mal túto možnosť. Matka rozhoduje aj o tom, kedy maloleté dieťa pustí do škôlky, teraz školy a kedy nie, kedy ho pustí k otcovi a kedy nie. Ďalej uviedol, že matka ho dokonca organizuje až tak, že mu vysvetlila, že školská družina je povinná a že nesmie maloleté dieťa vyzdvihnúť skôr ako o 16:00 hod., keď by napríklad v stredu mohol maloleté dieťa vyzdvihnúť skôr, teda po obede, po vyučovaní, aby s ním mal čas na prípravu do školy, krúžky, ale aj voľnočasové aktivity. Keď maloleté dieťa chodilo do škôlky, tak matka zakázala, aby maloleté dieťa vyzdvihla jeho babka (matka otca), napriek tomu, že bolo bežné, že maloleté dieťa vyzdvihol zo škôlky jej manžel, prípadne jej otec. Rovnako s odovzdávaním maloletého dieťaťa do školy najskôr od neho požadovala, že tam nemôže byť skôr ako 7:50 hod., neskôr zmenila názor a teraz požaduje maloleté dieťa odovzdať o 7:40 hod. Bol toho názoru, že matka nekoná v záujme maloletého dieťaťa a v záujme zachovania jeho stabilného prostredia napríklad tým, že nesúhlasí, aby maloleté dieťa navštevovalo krúžok hudobnej, kam chodí už druhý rok každú stredu v J., hoci si dieťa tento krúžok veľmi obľúbilo. Poukázal na konanie matky, ktorá maloleté dieťa zapísala do počítačového krúžku, ktorý je v stredu, nakoľko si pravdepodobne bola istá tým, že

súd vyhovie jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo len chceta dieťaťu znemožniť, aby chodilo aj naďalej do hudobnej školy. Tvrdil, že matka sama rozhoduje, kedy je maloleté dieťa choré, čo je dôvodom, že sa s ním v stanovený čas nemôže stretnúť, pričom niekoľkokrát uvádzal, že chce byť úplne plnohodnotným rodičom a starať sa o maloleté dieťa aj počas choroby. Dodal, že matka jeho požiadavku, aby maloleté dieťa chodilo do školy v J., ktorá má veľmi dobré meno a chodí do nej aj veľa detí z Bratislavy, prípadne, aby dieťa navštevovalo školu s vyučovaním cudzieho jazyka nemčiny, odignorovala a dieťa prihlásila do školy najbližšie k jej bydlisku. K nemeckému jazyku uviedla, že maloleté dieťa môže chodiť na nemčinu každý druhý víkend, keď bude u otca v J.. Mal za to, že práve takéto rozhodnutia a konania matky sú v úplnom rozpore s jej zákonnými rodičovskými povinnosťami a nie sú v súlade so záujmami maloletého dieťaťa, ale len matky samej a zdôvodňujú jej nevoľu sa prispôsobiť a dohodnúť sa s ním na čomkoľvek ohľadne maloletého dieťaťa. Ako už bolo uvedené, maloleté dieťa už od svojho narodenia vyrastá dvojjazyčných domácnostiach, kde s matkou komunikuje v slovenskom jazyku a s otcom v nemeckom jazyku. Mal za to, že matka prezentuje svoj návrh tak, akoby maloleté dieťa nevedelo s otcom vôbec komunikovať v nemčine a ako prvák sa dostalo prvýkrát do situácie, kde je konfrontované s cudzím jazykom. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je odôvodnený tým, že matka má prioritizovať záujem maloletého dieťaťa vo vzťahu k jeho vzdelaniu nutnosťou prispôsobiť styk rodičov k budúcemu školskému režimu. V tejto súvislosti zdôraznil, že ani doterajšia úprava jeho styku s maloletým dieťaťom nie je preňho dostačujúca a nedostačujúca je aj pre maloleté dieťa. Maloleté dieťa niekoľko krát uviedlo, že by rado trávilo viac času s otcom. Otec má právo byť súčasťou aj jeho školských povinností a aktivít. S maloletým dieťaťom sa učí sám a v prípade, že by v budúcnosti mali nastať problémy a maloleté dieťa by potrebovalo pomôcť s učivom, pozná v J. učiteľku, ktorá je Slovenka a učí tam, takže by ho mohla doučovať. Maloleté dieťa od prvého ročníka na základnej škole bude navštevovať školu pravdepodobne až do svojej plnoletosti, čo by znamenalo, že nemôže prespávať u otca počas týždňa navždy. Matkine argumenty, ktoré uvádzala v návrhu sú pre neho nepochopiteľné. Jediný jej argument je skutočnosť, že otec hovorí po nemecky, avšak otec hovorí po nemecky s maloletým dieťaťom celý jeho život a maloleté dieťa s ním, od kedy vie hovoriť. Tvrdil, že je schopný sa s maloletým dieťaťom pripraviť a pokiaľ by sa malo pristúpiť na tento absurdný argument, že by sa nemal vedieť pripraviť s maloletým dieťaťom do školy, tak by sa museli začať skúmať vedomosti a znalosti všetkých rodičov, a to nie len v prvom ročníku, ale aj v neskorších ročníkoch. Ďalej uviedol, že základnou podmienkou pri nariadení neodkladného opatrenia je existencia zákonného dôvodu, ktorý predstavuje taký stav právnych vzťahov medzi účastníkmi, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu súdom. V konaní vedenom na súde pod sp. zn. 11P/117/2022 súd rozhoduje o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca, ku ktorému podala matka protinávrh, ktorým žiada zvýšenie výživného. Matka teda žiada úpravu, ktorú svojím návrhom v konaní vo veci samej nežiada, takže v podstate chce trvalú zmenu, resp. zmenu kým maloleté dieťa bude povinne školou povinné. Okrem toho úpravu, ktorú žiada, nevnímam ako neodkladnú, nakoľko styk účastníkov je takto upravený od 11.10.2021 a matka prihlásila maloleté dieťa do školy v apríli 2023, napriek tomu podala návrh na neodkladné opatrenie dňa 10.08.2023, teda sa nejedná o neodkladnú úpravu. Bol toho názoru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je len nevydareným procesným útokom v konaní o jeho návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti. Právna úprava neodkladného opatrenia vo všeobecnosti ďalej predpokladá určité „ohrozenie“ maloletého dieťaťa, ktoré by mu malo hroziť, pokiaľ súd neodkladne a dočasne neupraví pomery. Táto neodkladnosť je matkou prezentovaná len samotnou skutočnosťou, že sa začala (v tom čase mala začať) školská dochádzka. K nariadeniu neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP môže dôjsť len vtedy, ak sa preukáže, že starostlivosť o maloleté dieťa poskytovaná osobou, ktorá ho má pri sebe, nie je dostačujúca alebo styk s touto osobou by mal zlý vplyv na duševný, či fyzický vývoj maloletého dieťaťa, pričom matka tieto dôkazy nepredložila a ani ich netvrdí vo svojom návrhu. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matky, ktorá žiadala zmeniť časy stretávania sa otca s maloletým dieťaťom a tým oklieštiť jeho rodičovské práva iba z dôvodu nástupu maloletého dieťaťa do školy je podľa názoru otca možné vidieť, že matka otca odmieta, nie je schopná pripustiť si jeho dôležitosť v živote maloletého dieťaťa a nevie sa zmieriť s tým, že sú ako rodičia maloletého dieťaťa vo svojich rodičovských právach rovnocenní. Namietal, že matka nehľadá absolútne žiaden dialóg týkajúci sa maloletého dieťaťa pri spoločnej výchove a rozhodnutiach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, nedokáže jej vysvetliť, že chce byť pevnou súčasťou každodenného styku s maloletým dieťaťom, chce s ním robiť domáce úlohy, hrať sa s ním, starať sa oňho, rozprávať sa a všetko ostatné, čo bohužiaľ doteraz môže iba počas niektorých presne vymedzených dní v mesiaci. Chce byť súčasťou jeho každodenného života, vodiť ho ráno do školy a vyzdvihovať ho a chce mať s matkou korektné vzťahy na to, aby sa spolu ako rodičia o výchove a veciach okolo maloletého dieťaťa vzájomne dohodli.

7. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 6. novembra 2023, č.k. 14CoP/138/2023-86 napadnuté uznesenie zrušil a vrátil na ďalšie konanie, v ktorom vytkol tunajšiemu súdu, že ani jeden zo spisov sp. zn. 28P/110/2020, 11P/117/2022, 11P/37/2023 nebol odvolaciemu súdu spolu so spisom sp. zn. 11P/76/2023 predložený, a to aj napriek tomu, že pripojenie spisov sp. zn. 11P/117/2022, a sp. zn. 11P/37/2023 je uvedené v Zozname pripojených spisov, bez dátumu ich vylúčenia. Žiadosť o pripojenie týchto spisov pritom vyplýva aj z obsahu listiny nachádzajúcej sa na čl. 31 spisu. Nie je možné overiť, či súčasťou niektorého z tohto spisu je aj spis vedený pod sp. zn. 28P/110/2020, kedy súd naposledy upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, z akých skutkových zistení súd prvej inštancie vychádzal pri závere o jazykovej bariére na strane otca, ktorú musí preklenúť zvýšeným úsilím, ani to, či tieto informácie boli obsahom vyššie uvedených nepripojených spisov. Súčasťou spisu je len kópia rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 20P/202/2017-77 zo dňa 21.11.2017 a kópia rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28P/110/2020 zo dňa 11.10.2021, ktoré boli ako príloha priložené k návrhu matky. Z uvedených rozsudkov, ale skutkové závery súdu o jazykovej bariére otca nevyplývajú. Pokiaľ súdne rozhodnutie nemá svoj podklad v obsahu spisu, trpí rozhodnutie vadou podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže súdne rozhodnutie je založené na dôkazoch buď nevykonaných alebo vykonaných contra legem. V dôsledku uvedeného nesprávneho procesného postupu zo strany súdu prvej inštancie obsah súdneho spisu nie je možné konfrontovať s obsahom odvolaním napadnutého uznesenia. Konštatovaná vada tak znemožňuje preskúmať uznesenie súdu prvej inštancie z vecnej stránky. Ako namietala samotná matka vo svojom odvolaní, že odvolaním napádané uznesenie súdu prvej inštancie je nepresvedčivé a nepreskúmateľné, aj odvolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia absentujú dôvody, prečo konkrétne skutkové tvrdenia matky uvádzané v jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neodôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Pokiaľ súd prvej inštancie uvádza, že na strane otca existuje jazyková bariéra (bez bližšej špecifikácie) a pokiaľ uvádza, že otec má záujem sa podieľať aj na príprave maloletého dieťaťa do školy, aj keď nie tak „dôkladne“ ako matka, z takéhoto odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, či otec vôbec nekomunikuje v slovenskom jazyku, prípadne na akej úrovni komunikuje v slovenskom jazyku, či na pojednávaniach v prebiehajúcich konaniach bol prítomný tlmočník z jazyka nemeckého do jazyka slovenského a naopak, či s maloletým dieťaťom komunikuje výlučne v nemeckom jazyku a čo mal súd na mysli tvrdením o nie až tak dôkladnej príprave dieťaťa na vyučovací proces. Súd prvej inštancie nevenoval patričnú pozornosť tomu, či otec bude schopný vzhľadom na jeho jazykovú bariéru zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté dieťa aj v súvislosti s jeho prípravou do školy, robením si domácich úloh, prípravou pomôcok, prípadnou komunikáciou so slovenskou školou, ktorú maloleté dieťa navštevuje, keď jeho styk s maloletým dieťaťom je aktuálne upravený aj počas týždňa, teda v párnom týždni od piatka od 16:00 hod. do pondelka do 8:00 hod. a v nepárnom týždni od stredy od 16:00 hod. do štvrtka do 8:00 hod. a či styk otca s maloletým dieťaťom v párnom týždni v stredu od 16:00 hod. do 19:00 hod. bude súladný s riadnym plnením si školských povinností dieťaťom v 1. ročníku základnej školy, kde je nevyhnutná istá pravidelnosť v príprave na vyučovací proces i psychická pohoda dieťaťa. Aktuálna úprava styku otca s maloletým dieťaťom nerefektuje na zmenu okolností, akou bol nástup maloletého dieťaťa do školského zariadenia, keďže doposiaľ je podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28P/110/2020 zo dňa 11.10.2021 miestom odovzdania a preberania maloletého dieťaťa pri realizácii styku s otcom predškolské zariadenie, ktoré už toho času maloleté dieťa nenavštevuje. Na jednej strane súd nevnímal ako prioritu bezproblémový vyučovací proces maloletého dieťaťa, ktoré je prvákom, a na strane druhej už túto okolnosť považuje za cieľ. Protichodne vyznieva aj odporúčanie súdu na konštruktívnu spoluprácu rodičov v otázke vzdelávania maloletého dieťaťa, keď aktuálne prebieha súdom nariadené výchovné opatrenie rodičom a maloletému dieťaťu spočívajúce v ich povinnosti sa podrobiť odbornému psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, vrátane schopnosti rešpektovať úlohu druhého rodiča v živote dieťaťa. Vzhľadom na tieto okolnosti je rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nepresvedčivé a jeho závery sú nepreskúmateľné. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, postupovať vo vyššie naznačenom smere (bod 33. odôvodnenia tohto rozhodnutia), riadne pripojiť spisy súdu prvej inštancie vedené pod sp. zn. 28P/110/2020, 11P/117/2022 a prípadne aj 11P/37/2023 k aktuálne prejednávanej veci, oboznámiť sa s ich obsahom a prípadne vyhotoviť kópie všetkých relevantných listín, ktoré sú potrebné na posúdenie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Po oboznámení sa so všetkými skutočnosťami, ktoré možno považovať za rozhodujúce pre posúdenie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia a ktoré je potrebné vyhodnotiť v ich vzájomnej súvislosti, vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležite v

súlade s ust. § 220 CSP riadne odôvodní, a to i s prihladením na vyjadrenia účastníkov konania, ktoré prezentovali v priebehu odvolacieho konania.

8. K uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bola vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie podal otec dňa 29.11.2023 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že matka mu podaným návrhom chce skrátiť čas styku s maloletým dieťaťom počas víkendov a úplne obmedziť stretávanie v stredu počas pracovného týždňa. Taktiež zopakoval svoje tvrdenia uvedené vo vyjadrení k odvolaniu matky v tom smere, že je schopný sa s maloletým pripravovať do školy minimálne rovnako dobre ako matka a nevidí dôvod, prečo by ho začiatok školskej dochádzky mal obmedzovať v rodičovských právach tak, že maloletý nemôže uňho počas týždňa prespať. Rovnako nevidí dôvod na to, aby sa matka sama pripravovala s maloletým do školy, keď uvedené je súčasťou jeho rodičovských práv a dokonca aj povinností. Nakoľko odvolací súd vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie, otec sa k dôvodom matky ale aj odvolacieho súdu vyjadruje týmto podaním, pričom navrhuje, aby Mestský súd Bratislava II návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Matka vníma otca iba ako určitého opatrovateľa ich spoločného syna na voľno časové aktivity, absolútne mu nedôveruje že by spoločného syna dokázal pripraviť rovnako ako ona na školskú dochádzku. Táto nedôvera je tak hlboko v nej zakorenená, že podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a túto skutočnosť dokonca odôvodnila prioritne záujmom maloletého. Matka žiada návrhom obmedzovať navrhovateľa v rodičovských právach z dôvodu „bezproblémového vyučovacieho procesu“. Uvedené bolo jediným dôvodom na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec sa stotožnil s názorom Mestského súdu II, ktorý je obsiahnutý v uznesení o zamietnutí návrhu matky na nariadenie odkladného opatrenia zo 04.09.2023. Maloletý A. vyrastá dvojjazyčne od narodenia. Matka spolu s otcom, keď sa svojho času rozhodli mať spolu potomka, pravdepodobne vedeli, že nekomunikujú rovnakým jazykom, nie sú príslušníci rovnakého štátu, a preto ich spoločné dieťa bude vychovávané dvojjazyčne, čo je v dnešnej dobe veľmi častý jav. Matka maloletého sa rozhodla pre otca svojho dieťaťa, ktorý je príslušník cudzieho štátu a opačne. Nakoľko otec od narodenia maloletého prejavuje neustálu snahu tráviť so svojim synom čas, nemôže mu rozhodnutie matky, ktorá sa odsťahovala naspäť na Slovensko a rozhodla sa vychovávať syna v Bratislave, dať ho do slovenskej škôlky a školy byť prekážkou výkonu jeho rodičovských práv. Otec od narodenia komunikuje so synom po nemecky, rovnako ako syn komunikuje s otcom po nemecky. Maloletý A. komunikuje v nemčine rovnako v umeleckej škole s učiteľom (ktorý navštevuje od roku 2021), ako aj so svojimi starými rodičmi a všetkými kamarátmi v J.. V Bratislave so svojou matkou pravdepodobne komunikuje v slovenskom jazyku, ako aj so starými rodičmi, prípadne v škole a s kamarátmi. Takže maloletý - odkedy vie hovoriť, hovorí s otcom po nemecky, takže jazykovú bariéru pociťuje možno matka, ale určite nie maloletý alebo otec. Dôkazom tohto je skutočnosť, že v čase tohto vyjadrenia už tri mesiace prebieha vyučovací proces, kde sa otec s maloletým bez akýchkoľvek problémov vedel pripraviť do školy, pokiaľ mal túto možnosť. Otec je rakúsky občan a býva v pohraničnej dedinke J.. Na súde otec komunikuje s tlmočnicou. Nie je pravdepodobne možné dostatočne súdu, prípadne odvolaciemu súdu dokázať, že maloletý vyrastá dvojjazyčne a je nad rámec predmetného konania skúmať jazykové znalosti maloletého a či sú v takej miere, aby sa dokázali spolu s otcom pripraviť do školy, tvrdenie otca by malo byť v danom smere dostatočné. Otec ďalej nevidí rozdiel či vyzdvihoval maloletého zo škôlky alebo školy a rovnako ho tam vozil, nakoľko uvedené miesta sú obidve v bratislavskom F. O. L.. V danej veci, napriek tomu, že aktuálna úprava styku uvádza, že otec vyzdvihuje maloletého v predškolskom zariadení a maloletý už navštevuje školu nevníma ani jeden z účastníkov túto úpravu tak prísne, že by matka alebo otec trvali na vyzdvihovaní v predškolskom zariadení a nie v škole. Matka priniesla počas jeho života doteraz maloletému zmeny do života vždy z dôvodov na jej strane, bez toho, že by brala ohľad na maloletého alebo otca. Už aj samotné ukončenie vzťahu počas tehotenstva iniciovala matka, ktorá sa presťahovala zo spoločného bytu v J. v Rakúsku k rodičom do C. K., následne sa presťahovala za priateľom, neskôr manželom do F.. Matka sa znovu vydala s aktuálnym manželom majú ďalšie dieťa. Z uvedených dôvodov, čisto na strane matky, musel maloletý zmeniť tri krát škôlku. Matka a jej manžel žiadajú maloletého, že bude matkinho nového manžela maloletý oslovovať „tatík.“ Maloletý sa neustále otca pýta, či už nie je jeho otec, má v tých zmenách vzhľadom na svoj vek zmätok a nechápe ich tak ako dospelý. Matka sa vníma na základe zverenia maloletého do starostlivosti ako jediná, ktorá rozhoduje o všetkých skutočnostiach v súvislosti s maloletým, otec nebol doposiaľ súčasťou žiadneho rozhodnutia o živote maloletého a to ani o výbere školy, škôlky, krúžkov alebo čohokoľvek iného. V tejto súvislosti sa rozhodla aj o tom, že je jediná, ktorá zabezpečí bezproblémový vyučovací proces a podala predmetný návrh, v zmysle ktorého sa ona jediná musí s maloletým pripravovať do školy, nakoľko otec toho nie je schopný a z toho dôvodu sa má skrátiť výrazne čas otca s maloletým. Matka nekoná v záujme maloletého a v záujme zachovania jeho stabilného prostredia bez zmien, ale

práve naopak, podľa toho ako to jej vyhovuje. Napríklad maloletý už druhý rok chodí každú stredu v J. do hudobnej školy, ktorú si veľmi obľúbil, je to stabilný prvok v jeho živote, má rád svojho učiteľa a rád hrá na bicie. Matka s uvedeným nesúhlasí a snaží sa urobiť všetko preto, aby tam maloletý nemohol ísť, dokonca odmietla prísť na jeho záverečné školské vystúpenie, čo maloletého veľmi zamrzelo a pri skončení posledného školského roka v hudobnej škole maloletého na vystúpenie nepustila, lebo mal byť opäť chorý. Naopak matka stále mení jeho záujmové krúžky a plány, kam maloletého zapíše a v polovici septembra zapísala maloletého do počítačového krúžku, ktorý je v stredu, nakoľko si pravdepodobne bola istá tým, že súd vyhovie návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia alebo chcela len znemožniť otcovi a svojmu synovi, aby chodil naďalej do hudobnej školy, ktorá ho baví a je to ich pravidelná spoločná aktivita v čase, kedy má otec právo stretávania. Matka sama rozhoduje, kedy je maloletý chorý, čo je dôvodom, že sa s otcom v stanovený čas nemôže stretnúť. Pritom otec niekoľko krát uvádzal, že chce byť úplne plnohodnotným rodičom a s maloletým byť kľudne aj počas choroby, ak je tento v tom čase chorý. V prílohe vyjadrenia otec doručil súdu prehľad dní, kedy matka nedodrжала dohodu a syna k otcovi nepustila, rovnako je tam uvedené, kedy maloletý nechodil do školy. Matka tiež odmietala syna odovzdať otcovi z dôvodu CT vyšetrenia, ktoré sa malo uskutočniť dňa 06.12.2023 už od 03.11.2023. Na základe vyjadrenia matky musí maloletý ostať celý uvedený čas doma, nesmie chodiť do školy, nesmie chodiť von, na krúžky a matka rozhodla, že sa nemôže stykať ani s otcom po celý čas od 07.11.2023 minimálne do 06.12.2023. Otec má za to, že jeho obavy sa naplnili, potom, čo na súde dňa 14.09.2023 vypovedal o tom, s čím sa mu maloletý zveril o vyhrotených situáciách v domácnosti matky, že matka bude obmedzovať styk otca a maloletého, čo sa aj deje. Okrem toho, že maloletý ako prvák zamešká približne päť týždňov po sebe povinnú školskú dochádzku, čo práve vyznieva veľmi ironicky v porovnaní s vyjadreniami matky z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého maloletý nemôže počas týždňa otec realizovať styk s maloletým (pričom sa jedná v podstate o 2 noci v mesiaci a dve poobedia) z dôvodu bezproblémového vyučovacieho procesu, matka sama tak rozhodla o veľmi prísnom režime pre maloletého prváka, ktorému pretrhla tak veľmi krehké sociálne kontakty ako prvákovi či už v škole, tak so spolužiakmi, s kamarátmi, so starými rodičmi, s kamarátmi so záujmových krúžkov a najmä je vo významnej miere zasahované do otcových rodičovských práv a povinností otca. Matka svojvoľne rozhoduje o zdravotnom stave maloletého a otec, nechce v žiadnom prípade svojho syna ohroziť a neodmieta ani vyšetrenie a ani zdravotnú starostlivosť, keď je maloletý chorý, ale vníma diagnózy často iba matky, ktorá sama často uvádza, že maloletý je chorý, napriek tomu, že to tak nie je, za príliš prehnané, prísne a nesledujúce záujem maloletého. Matka ďalej uvádza úplne absurdný argument, podľa ktorého mala byť povinná prihlásiť maloletého do školy v zmysle § 20 ods. 2 zák.č. 245/2008 Z.z., o výchove a vzdelávaní pod hrozbou poriadkovej pokuty. Asi aj jej právnenému zastúpeniu uniklo, že zákonnými zástupcami sú obaja rodičia, a že tento zákon nevylučuje znenie zákona o rodine, ktorý uvádza v zmysle § 35, že sa majú dohodnúť na podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv. Otec navrhoval, aby maloletý chodil do školy do J., ktorá má veľmi dobré meno a chodí tam z Bratislavy množstvo detí, ako alternatívu žiadal od matky, aby školu ktorú bude maloletý navštevovať bola s vyučovaním cudzieho jazyka nemčiny. Jednalo sa o oprávnenú požiadavku, kde maloletý ktorý vyrastá v dvojjazyčne a nemecký jazyk ovláda, by mal zjednodušený život a oveľa väčšie možnosti štúdia vo vyššom veku, v prípade, že by nemecký jazyk ovládal rovnako dobre aj písmom, ako slovenský jazyk. Matka túto požiadavku úplne odignorovala a tak, aby to vyhovovalo najmä jej a nie preto, aby to bolo v prospech maloletého, prihlásila tohto do školy pri jej bydlisku. K nemeckému jazyku uviedla, že maloletý môže chodiť na nemčinu každý druhý víkend, keď bude u otca v J.. Práve takéto rozhodnutia a konania matky sú v úplnom rozpore s jej zákonnými rodičovskými povinnosťami a nie sú v súlade so záujmami maloletého, ale len matky samej a zdôvodňujú jej nevdľu sa prispôbovať a dohodnúť s otcom na čomkoľvek ohľadne maloletého. Ako už bolo uvedené, maloletý aj doposiaľ od svojho narodenia vyrastá dvojjazyčných domácnostiach, kde s matkou komunikuje v slovenskom jazyku a s otcom komunikuje v nemeckom jazyku. Matka prezentuje svoj návrh tak, akoby maloletý nevedel s otcom vôbec komunikovať v nemčine a ako prvák sa dostal prvý krát do situácie, kde je konfrontovaný s cudzím jazykom vo svojom živote. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je odôvodnený tým, že matka má prioritovať záujem maloletého vo vzťahu k jeho vzdelaniu nutnosťou prispôbiť styk rodičov k budúcemu školskému režimu. Maloletý niekoľko krát uviedol, že by rád trávil viac času s otcom. Otec má právo byť súčasťou aj jeho školských povinností a aktivít. Matka vo svojom návrhu uvádza nepravdivé informácie, kde mal otec uviesť, že učiť sa s maloletým bude miesto neho tretia osoba, čo matka vníma ako neprípustné. Otec na poslednom pojednávaní pred zákonnou sudkyňou uviedol, že sa učí s maloletým sám a v prípade, že by v budúcnosti mali nastať problémy a maloletý by potreboval pomôcť s učivom, pozná v J. učiteľku, ktorá je Slovenka a učí tam, takže by ho mohla doučovať. Uvedené je bežným javom súčasnosti a množstvo žiakov vo vyšších ročníkoch chodí na

doučovania v prípade, že majú s nejakým predmetom problém. Maloletý od prvého ročníka na základnej škole bude navštevovať školu pravdepodobne až do svojej plnoletosti, znamenalo by to teda, že nemôže prespávať u otca počas týždňa navždy?! Matkine argumenty, ktoré uvádza v návrhu nie sú absolútne pre otca pochopiteľné. Okrem toho matka napokon nepredložila dôkazy o tom, ako ona chce zabezpečiť „bezproblémový“ vyučovací proces a ako by otec nemal byť schopný zabezpečiť bezproblémový vyučovací proces. Jediný jej argument je skutočnosť, že otec hovorí po nemecky. Otec, ako cudzí štátny príslušník, nemôže byť diskriminovaný v jeho rodičovských právach, iba pre to, že neovláda slovenský jazyk, takáto úprava, nemá oporu v zákone o rodine, ani v inej právnej úprave. Rovnako do určitej miery diskriminačne argumentuje odvolací súd, pričom v zmysle zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), nie je možné, aby bol otec z dôvodu cudzej štátnej príslušnosti alebo jazyka obmedzovaný z jeho rodičovských práv. Základnou podmienkou pri nariadení neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery, teda existencia zákonného dôvodu, ktorý predstavuje taký stav právnych vzťahov medzi účastníkmi, ktorý vyžaduje dočasnú a rýchlu úpravu súdom. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia návrhom dňa 10.08.2023, pričom úprava by mala byť do skončenia povinnej školskej dochádzky. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje pokiaľ treba dočasne upraviť pomery strán, kým súd nerozhodne vo veci samej. V konaní spis. zn. 11P/117/2022 súd rozhoduje o návrhu na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, ku ktorému podala matka protinávrh ktorým žiada zvýšenie výživného. Matka teda žiada neodkladným opatrením úpravu, ktorú svojim návrhom v konaní samom nežiada, takže v podstate chce trvalú zmenu, resp. zmenu kým maloletý bude povinne školou povinný. Maloletý má s otcom od narodenia blízky vzťah, judikatúru a príklady z právnej praxe, ktoré predložil právny zástupca matky, je nutné vnímať v súvislostiach. Nakoľko tieto príklady, ktoré uviedol, kedy mala školská dochádzka spôsobiť zmenu v doterajšej úprave styku s maloletým dieťaťom, boli skôr príklady, kedy jeden rodič vzťah s maloletým nemal vôbec, alebo iba sporadický. Uvedené nie je príklad otca maloletého A.. Návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý by mal za následok obmedzenie otca v príprave sa na školské povinnosti až do ukončenia školskej dochádzky a vymedzenie tak iba matky, ako jedinej osoby, ktorá sa bude s maloletým pripravovať do školy na „zabezpečenie bezproblémového vyučovacieho procesu“ by došlo podľa názoru otca k porušeniu základného práva otca k neoprávnenému zásahu do jej základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy, resp. do jej práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života. Základným prvkom rodinného života je spolužitie rodiča a dieťaťa a ich vzájomné prežívanie obojstrannej prítomnosti, a to aj napriek rozkolom vo vzťahoch medzi rodičmi (rozhodnutie ESLP vo veci Kutzner proti Nemecku z 26. 2. 2002, sťažnosť č. 46544/99, bod 58; rozhodnutie Elsholz proti Nemecku z 13. 7. 2000, sťažnosť č. 25735/94, bod 43). V zmysle nálezu Ústavného súdu ÚS 414/2021-58 tento pripomína, že v prípadoch tohoto druhu je zásadným a primárnym hľadiskom predovšetkým záujem dieťaťa, ktorý má podľa ESLP dve roviny. Na jednej strane je záujmom dieťaťa zabezpečenie jeho vývoja v zdravom prostredí a na druhej strane zachovanie väzieb s jeho rodinou. Narušenie tejto väzby znamená odrezanie dieťaťa od jeho koreňov. Z toho vyplýva, že záujmu dieťaťa zodpovedá prerušenie rodinných vzťahov len na základe celkom výnimočných okolností, pričom je potrebné vykonať všetko pre zachovanie osobných vzťahov a prípadne, až na to nastane vhodný okamih, pre „obnovu“ rodiny (rozhodnutie ESLP vo veci Gnahore proti Francúzsku z 19. 9. 2000, sťažnosť č. 40031/98, bod 59; rozhodnutie vo veci Amanalachioai proti Rumunsku z 26. 5. 2009, sťažnosť č. 4023/04, bod 81). Podľa Nálezu Ústavného súdu ČR II. ÚS 554/04 je „Záujem dieťaťa vyžaduje, aby sa na jeho výchove výraznejšie podieľal aj otec – čiže mužský prvok – ktorý je schopný napomáhať dieťaťu vhodnou formou aj so školskými úlohami a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii.“ Ďalej otec poukázal na nálezy Ústavného súdu ČR II. ÚS 363/03 zo dňa 20.01.2005 a I. ÚS 618/05, uznesenie Ústavného súdu ČR I. ÚS 3082/10. Napokon otec uviedol, že matka navrhovateľa ako otca odmieta, nie je schopná pripustiť si jeho dôležitosť v živote maloletého a nevie sa zmieriť s tým, že sú ako rodičia maloletého vo svojich rodičovských právach rovnocenní. Obmedzovanie rodičovských práv a povinností má byť odôvodnené jazykovou bariérou, nakoľko otec nehovorí po slovensky, pričom uvedené je vzhľadom na výchovu maloletého dvojjazyčne od malička úplne diskriminačný argument, ktorý by mal zvýhodňovať jedného z rodičov z dôvodu jazykových znalostí. Matka si právo otca na styk s maloletým aj tak svojvoľne upravuje a otcovi odopiera právo styku. Kde napríklad z 26 dní odo dňa 14.09.2023, bol maloletý s otcom iba 11 dní. Ďalších 15 dní mu matka syna odmietla odovzdať a styk otca s maloletým sa nemohol realizovať. Okrem toho matka uviedla, že maloletý minimálne do 10.12.2023 nebude chodiť do školy a ani maloletého nepustí k otcovi. Otec aktuálnou situáciou trpí a nevie sa s tým zmieriť, že mu matka svojvoľne môže odopierať právo stýkať sa s vlastným synom. Otec matke nedokáže vysvetliť, že chce

byť pevnou súčasťou každodenného styku s maloletým, chce s ním robiť domáce úlohy, hrať sa s ním, starať sa oňho, rozprávať sa a všetko ostatné, čo bohužiaľ doteraz môže iba počas niektorých presne vymedzených dní v mesiaci. Matkou navrhované neodkladné opatrenie nie je v záujme maloletého, je v rozpore s rodičovskými právami a povinnosťami, bez zjavného dôvodu a opodstatnenia diskriminuje otca v realizácii jeho základných právach a styku s maloletým. Otec preto navrhol, aby súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Okresný súd Bratislava V vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, rozsudkom zo dňa 21. novembra 2017, sp. zn. 20P/202/2017 schválil rodičovskú dohodu, ktorou maloletého A. zveril do osobnej starostlivosti matky. Zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia. Otca maloletého zaviazal platiť výživné na maloletého A. v sume 250,- eur mesačne od 22.05.2017 vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred k rukám matky. Zročné výživné za obdobie od 22.05.2017 do 30.11.2017 v celkovej sume 953,22 eur zaviazal otca splatiť v pravidelných splátkach vo výške 50,- eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom december 2017 pod hrozbou straty výhody splátok do rúk matky maloletého. Rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletým A. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým každý nepárny týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod.; každý párný kalendárny týždeň v piatok od 16.00 hod. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu od 16.00 hod. do 19.00 hod. a v nedeľu od 16.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že počas obdobia 4 mesiacov odo dňa vyhlásenia rozsudku bude sa styk otca s maloletým realizovať za prítomnosti matky a následne bez jej prítomnosti. Miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa bude bydlisko matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 29.11.2017.

10. Okresný súd Bratislava II vo veci o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, rozsudkom zo dňa 11.10.2021, č.k. 28P/110/2020-334, schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej je otec oprávnený sa stretávať s maloletým: - každý párný týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod.; - každý párný týždeň od piatka od 16.00 hod. do pondelka do 08.00 hod.; -každý nepárny kal. týždeň od stredy 16.00 hod. do štvrtka do 08.00 hod., - počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 01.07. od 9.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod.. Počas vianočných prázdnin každý párný rok od 31.12. od 09.00 hod. do 07.01. do 19.00 hod. a každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 19.00 hod. do 30.12. do 19.00 hod.. Počas veľkonočných prázdnin každý párný kalendárny rok od prvého dňa školských prázdnin od 09.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 13.00 hod.. Miestom odovzdania a prevzatia maloletého je predškolské zariadenie, ktoré maloletý aktuálne navštevuje. Počas sviatkov, prázdnin a dní kedy sa maloletý nebude nachádzať v predškolskom. zariadení je otec povinný prevziať a odovzdať maloletého v mieste bydliska matky. Súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Obidvom rodičom súd uložil povinnosť pravidelne sa vzájomne informovať, vždy ku poslednému kalendárnemu dňu každého mesiaca, písomne prostredníctvom e-mailu, najmä o zdravotnom stave maloletého, o jeho školských a mimoškolských aktivitách a bezodkladne sú povinní sa vzájomne informovať o mimoriadnych a podstatných veciach týkajúcich sa maloletého. Týmto rozhodnutím súd zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava V zo dňa 21. novembra 2017, sp. zn. 20P/202/2017 v časti o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. V ostatných častiach zostal rozsudok nezmenený. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 18.10.2021.

11. Otec v návrhu vo veci samej doručenom tunajšiemu súdu dňa 29.06.2022, ktorým sa domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (konanie vedené pod sp. zn. 11P/117/2022), uviedol, že žiada zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko matka od posledného rozhodnutia súdu nedodržuje styk otca s maloletým riadne, nedodržuje uloženú informačnú povinnosť najmä o zdravotnom stave maloletého a v podstatných záležitostiach ohľadne maloletého odmieta s otcom komunikovať, prípadne sa pokúsiť o akúkoľvek dohodu. Otec ako navrhovateľ v predstihu navrhuje dohodu o škole pre maloletého, nakoľko ako pre rakúskeho občana je preňho dôležité, aby maloletý chodil do školy s vyučovacím jazykom nemeckým, pričom matka pri tejto otázke uvádza, že sa plánuje odsťahovať a rozhodne sama, kde bude maloletý chodiť do školy tak, ako rozhodla pri predškolskom zariadení. Matka maloletého sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.08.2023 domáha zvýšenia výživného. Uznesením č.k. 11P/77/2023-63 zo dňa 7.9.2023 bolo konanie vedené na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 11P/117/2022 o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností a konanie vedené na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 11P/77/2023 o návrhu matky na zvýšenie výživného, spojené na spoločné konanie ďalej vedené pod sp. zn. 11P/117/2022, ktoré dosiaľ nie je právoplatne skončené. Pojednávania v predmetnej veci boli realizované za účasti

tlmočníčky, ktorá otcovi priebeh pojednávania tlmočila do nemeckého jazyka a naopak, nakoľko otec neovláda slovenský jazyk. Z elektronickej komunikácie rodičov založenej v tunajšom spise ako aj v spise sp. zn. 11P/117/2022 vyplýva, že rodičia spolu navzájom komunikujú v anglickom jazyku.

12. V konaní sp. zn. 11P/117/2021 sa dňa 20.4.2023 uskutočnilo pojednávanie, na ktorom právna zástupkyňa otca uviedla, že otec sa cíti byť iba pestúnkou syna a tento prístup matky možno vidieť aj na ponuke dohody, ktorú zaslala po neúspešnej mediácii, kde chce obmedzovať styk otca do budúcnosti z dôvodu, že syn bude chodiť do školy, pričom aj otec je schopný so synom pripravovať do školy, a tiež tráviť s ním čas, keď je chorý. Otec na otázku súdu, prečo si myslí, že škola v Rakúsku je pre syna lepšia, odpovedal: „Prvý dôvod je, že A. túto školu pozná, už dva roky tam chodí do hudobnej. A vzhľadom na to, že viackrát sa sťahoval a zmenil škôlku, nie je isté, ako sa to bude vyvíjať ďalej. Z môjho pohľadu táto škola v J. je obzvlášť vhodná, vyučuje sa tam aj slovenský jazyk, A. ju pozná a má ju rád.“ Matka na uvedenom pojednávaní uviedla, že nemecky rozumie len úplné základy a nevie si predstaviť, že by syn chodil do školy v Rakúsku. Následne dňa 14.9.2023 sa uskutočnilo pojednávanie, kde právna zástupkyňa otca uviedla, že od začiatku školského roka starostlivosť o dieťa prebieha v zmysle súdneho rozhodnutia, čo znamená, že otec vodí maloletého z a do školy; zatiaľ nebola tá príprava do školy nejaká zaťažujúca, ale otec si už s maloletým robil domáce úlohy a nemal s tým problém; pokiaľ ide o slovenský jazyk, teda jazykovú bariéru na strane otca, tak mu je ochotná pomôcť so slovenským jazykom známa z J., ktorá je učiteľka. Otec na otázku súdu, či robenie domácich úloh a príprava do školy s A. mu robí nejaké ťažkosti uviedol: „Vôbec nie, mám z toho radosť, keď sa s ním môžem pripravovať do školy. Včera sme čítali, všetko prečítal a preložil to zároveň pre mňa do nemčiny, čo považujem za vítaný vedľajší efekt.“

13. Uznesením zo dňa 03.05.2023 č.k. 11P/117/2022-156 súd z úradnej moci začal konanie o uloženie výchovného opatrenia a zároveň ho vylúčil na samostatné konanie vedené pod sp. zn. 11P/37/2023. Vo veci bol vyhlásený rozsudok dňa 22.06.2023, č.k. 11P/37/2023-187, ktorým súd uložil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti rodičov a maloletého zúčastniť sa odborného psychologického poradenstva v TENENET o.z., Lichnerova 41, 903 01 Senec, v rozsahu 30 hodín s tým, že presný čas stretnutí určí poskytovateľ poradenstva po dohode s každým z rodičov. Výchovné opatrenie sa má realizovať za účelom zlepšenia komunikácie rodičov, posilnenia ich rodičovských kompetencií, vrátane schopnosti rešpektovať rolu druhého rodiča v živote dieťaťa, a to počnúc právoplatnosťou rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 03.07.2023. Ku dňu rozhodovania nie je tunajšiemu súdu známy doterajší priebeh a výsledky poradenstva poskytovaného rodičom a maloletému.

14. Rozhodnutím Základnej školy E., L. XX, C. – F. zo dňa 29.05.2023 bol maloletý prijatý na základné vzdelávanie s nástupom od 04.09.2023.

15. Na žiadosť súdu realizoval dňa 28.11.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, šetrenie v domácnosti matky. Z predloženej správy vyplýva, že rodina býva v trojizbovom byte na 1. poschodí na adrese E. XX, C., v osobnom vlastníctve manžela matky maloletého. Byt je priestranný, zariadený a je na požadovanej sociálno-hygienickej úrovni. Maloletý A. má svoju izbu a má vhodné a primerané podmienky, ktoré potrebuje. Na šetrení bola prítomná matka maloletého a maloletý súrodenec. Šetrenie bolo zamerané aj na zmapovanie realizácie úpravy práv a povinností rodičov. Styk otca s dieťaťom sa realizuje podľa rozsudku, až na prípady, kedy je maloletý A. chorý. V tomto období bol dlhšie doma, nechodil do školy, nakoľko 10. decembra 2023 mal naplánované CT vyšetrenie. Dovtedy mal ostať zdravý. Matka bola dohodnutá so základnou školou na možnosti, že A. sa učil doma. Miestom prevzatia a odovzdania maloletého je adresa školy, ktorú A. navštevuje. Podľa vyjadrenia matky, nie je stotožnená so súčasnou úpravou práv a povinností rodičov. Matka sa vyjadrila, že komunikácia medzi rodičmi je komplikovaná, nevedia sa s otcom maloletého dohodnúť. Po rozhovore s maloletým A. ÚPSVaR skonštatoval, že súčasné nastavenie úpravy práv a povinností rodičov nie je v rozpore so záujmom dieťaťa. Maloletý je šikovný, inteligentný chlapec, ktorý evidentne nemá problém zvládať nároky naňho kladené v škole. Ale po troch mesiacoch dochádzky sa nevie ÚPSVaR vyjadriť ako to bude v budúcnosti. Problém však vidí v tom, že dieťa je veľmi vnímavé na situáciu, ktorá sa okolo neho deje. Je veľmi naviazaný na matku, a podľa jeho vyjadrenia je smutný, keď rodičia sa hádajú. Má strach aj o matku, aby sa jej nič nestalo. Zažil už aj situáciu, kedy na požiadanie otca v ostatnom čase dorazila polícia k ich bytu. Podľa vyjadrenia matky to bolo spôsobené tým, že maloletý A. v súčasnosti je „izolovaný“ kvôli nastávajúcemu vyšetreniu v nemocnici a matka ho nepustí do kolektívu, resp. ani k otcovi do

Rakúska. Maloletý je o situácii v rodine informovaný, možno až príliš, na škodu veci, lebo v jeho veku ešte nie je spôsobilý nato, aby vedel vyhodnotiť spory rodičov. Jeho videnie vecí svedčí aj o tom, že to čo počuje a vidí medzi rodičmi vie opísať, ale jeho rétorika v tomto smere nie je primeraná jeho veku. To znamená, že zrejme rodičia pred ním a možno aj s ním hodnotia toho druhého. Pre maloletého to musí byť veľký stres. Rodičia iste majú radi maloletého, ale keď sa v klude nedohodnú na ďalšom fungovaní ich vzájomných vzťahov, úrad odporúča psychologické vyšetrenie dieťaťa, lebo určite bude potrebovať „tretieho“ odborníka, ktorý mu bude rozumieť. Matka je starostlivá, ale autoritatívna. Otec nevedel ÚPSVaR posúdiť, ale podľa pohovoru na úrade tiež má veľký záujem starať sa o svoje dieťa.

16. Zo súdom vyžiadanej správy Základnej školy E., L. XX, C., zo dňa 5.12.2023 vyplýva, že maloletý je počas školského roka (t.j. aj po realizácii styku s otcom, ktorý prebieha každý párný týždeň v stredu od 16.00 hod. do 19.00 hod., každý párný týždeň od piatka od 16.00 hod. do pondelka 08.00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň od stredy 16.00 hod. do štvrtka od 08.00 hod. – poznámka súdu) primerane pripravený z hľadiska plnenia si školských povinností. Zriedka po styku s otcom nie je pripravený zo stránky zabezpečenia úboru na telesnú výchovu. Otec zatiaľ neprejavil záujem komunikovať o školských výsledkoch maloletého z pozície rodiča. Matka maloletého škole neposkytla kontaktné údaje na biologického otca maloletého. Pri vyzdvihovaní maloletého počas trvania školskej družiny preukazuje (otec) snahu nadviazať kontakt s vychovávateľkou, kde je bariérou neovládanie slovenského jazyka. Matka maloletého prejavuje zreteľný záujem o školské výsledky a adaptáciu maloletého na školské prostredie. Rovnako kontaktuje triednu učiteľku ohľadom dôvodu a počte absencií maloletého. Počas neprítomnosti maloletého na vyučovaní v domácom prostredí v plnej miere riešia zadané úlohy, cvičenia, a tým maloletý aj napriek neprítomnosti na vyučovacích hodinách disponuje potrebnými vedomosťami. Domáce úlohy sú zadané podľa potreby a úrovne osvojenia si učiva u žiakov. Pri náročnejšom učive sú domáce úlohy zadané dva až trikrát za týždeň. Časový rozsah, ktorý je potrebný na prípravu, je zvyčajne do nasledujúceho dňa. Keďže je maloletý žiakom prvého ročníka čítanie je potrebné v domácom prostredí trénovať a zdokonaľovať každý deň. Domáce úlohy sa v školskej družine počas celého prvého ročníka nerobia, nakoľko je potrebné, aby rodič prostredníctvom domácich úloh vnímal úroveň osvojenia čítania, písania a počítania a následne ich u maloletého zdokonaľoval. V stredu a piatky je možné skoršie vyzdvihnutie maloletého zo školy/školskej družiny od 14.00 hod.. Školský rozvrh maloletého je nasledovný: Pondelok : 08:00-08:45 Telesná výchova, 08:55-09:40 Slovenský jazyk, 09:50-10:35 Matematika, 10:55-11:40 Slovenský jazyk. Utorok: 08:00-08:45 Slovenský jazyk, 08:55-09:40 Matematika, 09:50-10:35 Etická výchova, 10:55-11:40h Slovenský jazyk. Streda: 08:00-08:45 Slovenský jazyk, 08:55-09:40 Anglický jazyk, 09:50-10:35 Slovenský jazyk, 10:55-11:40 Hudobná výchova. Štvrtok: 08:00-08:45 Slovenský jazyk, 08:55-09:40 Matematika, 09:50-10:35 Slovenský jazyk, 10:55-11:40 Prvouka, 11:50-12:35 Telesná výchova. Piatok: 08:00-08:45 Slovenský jazyk, 08:55-09:40 Matematika, 09:50-10:35 Výtvarná výchova, 10:55-11:40 Výtvarná výchova, 11.50 - 12.35 Anglický jazyk. Maloletý počas školskej družiny navštevuje výtvarný krúžok každý pondelok od 14:15. Po maloletého prichádza lektor po ukončení výtvarného krúžku maloletého vyzdvihuje rodič. V stredu maloletý navštevuje informačný krúžok od 15.00 - 16.00, na ktorý prichádza s lektorom a odchádza s rodičom. Maloletý má primeraný školský prospech. Bez problémov sa adaptoval na školské prostredie. Výkon v jednotlivých vyučovacích predmetoch je primeraný. Bez väčších komplikácií má maloletý osvojené základy čítania, písania a počítania. Rovnako sa aktívne zúčastňuje na vyučovacích hodinách telesnej výchovy, výtvarnej výchovy a hudobnej výchovy. Maloletého zo školy vyzdvihuje matka maloletého, partner matky maloletého, otec maloletého. Pre prípad naliehavej situácii (úmrtie v rodine, neodkladné vyšetrenie) majú možnosť vyzdvihnutia zo školskej družiny starí rodičia z matkinej strany. Maloletý prejavuje počas dní, v ktorých je zverený do starostlivosti otca prejavuje radosť a nadšenie. Napriek tomu sa neustále uisťuje o priebehu nasledujúceho školského dňa z hľadiska školských povinností. Miestami preberá neprimeranú zodpovednosť za plnenie školských povinností.

17. Súd vec právne posúdil nasledovne:

Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie súd ostatným stranám nedoručuje, uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak nim bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa Čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd

podstatné listinné dôkazy predložené spolu s návrhom ako i samotný návrh, z ktorého súd vychádza. S ohľadom na právny názor Krajského súdu v Trnave ako odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení zo dňa 6. novembra 2023, č.k. 14CoP/138/2023-86 tunajší súd pri opätovnom rozhodovaní o návrhu matky vychádzal nielen z tohto návrhu a jeho príloh, ale aj z obsahu súvisiacich spisov vedených tunajším súdom pod sp. zn. 11P/117/2022, sp. zn. 11P/37/2023, sp. zn. 28P/110/2020, spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 20P/202/2017, ako aj z vyjadrení účastníkov, ktoré prezentovali v priebehu odvolacieho konania, vyjadrenia otca z 29.11.2023, a v neposlednom rade aj zo správy ÚPSVaR zo šetrenia pomerov realizovaného dňa 28.11.2023 a zo súdom vyžadanej správy Základnej školy SNP, Ostredková 14, Bratislava, zo dňa 5.12.2023.

19. Inštitút neodkladného opatrenia v konaní starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, do doby, kým o výchove dieťaťa nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

20. V posudzovanom prípade ani na základe dodatočne súdom zistených skutočností a doplňujúcich skutkových tvrdení zo strany matky - v kontexte s vyjadreniami otca v tomto konaní - nebola preukázaná naliehavá potreba upraviť pomery účastníkov konania práve formou neodkladného opatrenia, resp. práve matkou navrhovaným spôsobom. Nosným a prakticky jediným rozhodujúcim (pre toto konanie relevantným) skutkovým tvrdením matky v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo to, že maloletý dňa 04.09.2023 nastupuje do prvého ročníka štátnej Základnej školy L. XX, C., ktorá sa nachádza v bezprostrednej blízkosti jeho bydliska a preto je v záujme maloletého upraviť jeho doterajší styk s otcom v nadväznosti na školské povinnosti a s tým spojené aktivity tak, aby sa A. stihol „dôkladne“ pripraviť do školy (úlohy, výmena učebníc, príprava pomôcok a pod.). Zároveň matka v návrhu doterajšie časy (úpravy styku maloletého s otcom) hodnotila ako benevolentne prispôsobené „škôlkarovi“, avšak pre „školáka“ absolútne nevyhovujúce, keďže otec nežije v Bratislave, ale v Rakúsku. V priebehu konania v rámci podaného odvolania matka ďalej uviedla, že nemožno zľahčovať jazykovú bariéru otca, pretože výučba maloletého dieťaťa prebieha v slovenskom jazyku a konštruktívna spolupráca oboch rodičov je dlhodobou narušená. Tvrdila, že otec jej avizoval, že sa s dieťaťom odmieta učiť, ale že na to zabezpečí tretiu (pravdepodobne platenú) osobu.

21. Vzhľadom na obsah zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu tunajší súd v prvom rade konštatuje skutkové zistenia z obsahu súvisiacich spisov ako aj z vyjadrení rodičov, a síce že otec ako občan Rakúskej republiky, žije v prihraničnej obci J. (podľa <https://sk.mapy.cz> ide o vzdialenosť 19,1 km od školy do bydliska otca, čo je aj v rámci Mesta Bratislava bežná vzdialenosť medzi mestskými časťami) a neovláda slovenský jazyk. Preto mu v konaní za účelom tlmočenia na pojednávaniach bola ustanovená tlmočnica z/do nemeckého jazyka. Otec s maloletým navzájom komunikujú od narodenia v nemeckom jazyku a jedným z motívov otca na podanie návrhu na zverenie dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti dňa 29.6.2022 (t.j. viac než jeden rok pred nástupom maloletého na povinnú školskú dochádzku) v konaní sp. zn. 11P/117/2022 bolo to, aby maloletý začal navštevovať základnú školu v J., s čím ale nesúhlasila matka, ktorá preferovala základnú školu v Bratislave. Matka však napriek tomu, že si bola vedomá v tejto veci nezhody rodičov, keďže musela o nej vedieť minimálne od doručenia návrhu otca v konaní sp. zn. 11P/117/2022 dňa 8.8.2022, nepodala návrh v zmysle § 35 Zákona o rodine na súd na udelenie súhlasu za otca na nástup maloletého na povinnú školskú dochádzku na Základnej škole L. P. C., ktorá sa nachádza v blízkosti jej bydliska. Matka podľa svojho vyjadrenia na pojednávaní dňa 20.4.2023 si nevie predstaviť, že syn by navštevoval základnú školu v Rakúsku, pričom ona z nemeckého jazyka ovláda len základy. Ako vyplýva z elektronickej komunikácie rodičov založenej v tunajšom spise ako aj v súdnom spise sp. zn. 11P/117/2022, rodičia spolu navzájom komunikujú v anglickom jazyku.

22. Vo vzťahu k predmetu tohto konania spočíva jazyková bariéra na strane otca v tom, že otec má sťaženú komunikáciu so školou a tiež prípravu s maloletým na vyučovanie, keďže ide o školu s vyučovacím jazykom slovenským, kde samozrejme aj domáce úlohy sú žiakom zadávané v slovenskom jazyku, azda s výnimkou jazykových predmetov (ako napr. anglický jazyk, ktorý je tiež súčasťou výuky maloletého). Vzhľadom sa zhoršenú komunikáciu rodičov a narušenú dôveru medzi nimi bolo teda možné pochopiť obavy matky v tom smere, či otec zvládne s maloletým prípravu na vyučovanie (pomôcky, domáce úlohy) na ďalší deň po realizácii styku s maloletým, keďže neovláda slovenský jazyk.

23. Súd sa preto zameril na zisťovanie, či je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa práve reštrikcia styku maloletého s otcom, ako ju navrhla matka, tvrdiac, že je daná neodkladná potreba prispôbiť režim stretávania dieťaťa s otcom plneniu školských povinností v súvislosti s jeho nástupom na povinnú školskú dochádzku na základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským.

24. Súd opätovne konštatuje, že podstatou návrhu matky je skrátenie víkendového styku otca s maloletým o 15,5 hodín a tiež úplné „zrušenie“ styku otca s maloletým počas pracovného týždňa v rozsahu 19 hodín. Zúženie styku otca s maloletým o 34,5 hodín (z pôvodných 83 hodín na 48,5 počas 14 dní, čo predstavuje pokles o cca 42%), ktoré matka odôvodnila výlučne nástupom maloletého do 1. ročníka základnej školy a nutnosťou „dôkladnej“ prípravy na vyučovanie, súd na základe vykonaného dokazovania a matkou osvedčených skutočností nevyhodnotil ako súladné so záujmom dieťaťa. Z vyjadrení otca ako aj z doterajšieho priebehu realizácie styku je totiž zrejme, že otec je ochotný maloletého vyzdvihovať aj vozíť z a do školy – rovnako ako ho do júna 2023 vyzdvihoval aj vozil z a do škôlky. Predovšetkým je však zrejme, že otec je ochotný s maloletým absolvovať prípravu do školy, a to napriek tomu, že plnenie tejto „rodičovskej povinnosti“ má objektívne sťažené v dôsledku toho, že neovláda slovenský jazyk. Súd sa však v tomto smere stotožňuje s argumentáciou otca počas tohto konania - a síce, že len samotná skutočnosť, že neovláda slovenský jazyk a maloletý (z rozhodnutia matky) navštevuje školu s vyučovacím jazykom slovenským, nemôže bez ďalšieho viesť k obmedzovaniu styku otca s maloletým. A to navyše za situácie, že zo šetrenia realizovaného na žiadosť súdu Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava dňa 28.11.2023 ako ani zo správy Základnej školy L. P. C. zo dňa 5.12.2023 nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by „takpovediac“ diskvalifikovali otca z plnenia si rodičovskej povinnosti prípravy maloletého na vyučovanie, ktorá nie je len povinnosťou a „výsadou“ matky ale aj otca. Súd na tomto mieste poukazuje na tú časť správy ÚPSVaR, kde sa uvádza: „Po rozhovore s maloletým A. konštatujeme, že súčasné nastavenie úpravy práv a povinností nie je v rozpore so záujmom dieťaťa. Maloletý je šikovný, inteligentný chlapec, ktorý evidentne nemá problém zvládať nároky naňho kladené v škole.“ Zároveň zo správy školy vyplýva, že po realizácii styku s otcom je „maloletý primerane pripravený z hľadiska plnenia si školských povinností... zriedka po styku s otcom nie je pripravený zo stránky zabezpečenia úboru na telesnú výchovu. ...Maloletý má primeraný školský prospech. Bez problémov sa adaptoval na školské prostredie. Výkon v jednotlivých vyučovacích predmetoch je primeraný. Bez väčších komplikácií má maloletý osvojené základy čítania, písania a počítania... Maloletý prejavuje počas dní, v ktorých je zverený do starostlivosti otca radosť a nadšenie.“ Vzhľadom na uvedené neboli toho času žiadnym spôsobom preukázané ako dôvodné obavy matky, že otec s maloletým nezvládne prípravu na vyučovanie, a to aspoň v primeranom rozsahu.

25. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že obaja rodičia majú rovnaké rodičovské práva aj povinnosti. Právo rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do výchovy, stretávať sa s týmto dieťaťom, je jedným z jeho základných práv. Vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen so svojou matkou, ale aj so svojím otcom. Len ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Výchovné pôsobenie len zo strany jedného rodiča má spravidla za následok nedostatky správania a myslenia. Rodič, ktorému maloletého dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, uplatňuje pri styku s ním svoju úlohu pri výchove dieťaťa danú mu v ust. § 26 Zákona o rodine. Úlohou druhého rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva, je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa, ktorý je prioritný, vytváral priaznivé podmienky na styk druhého rodiča s dieťaťom. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa článku 7a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Maloleté dieťa a otec majú právo na to, aby spolu trávili čo najviac času, a to nielen v modeli víkend – zábava, ale aby si spoločne zažili aj deň počas pracovného týždňa, vrátane prípravy do školy, ukladania k spánku a nasledujúcich ranných povinností. Súd sa stotožnil s argumentáciou otca, že nie je prípustné, aby bol otec len z dôvodu cudzej štátnej príslušnosti alebo jazyka obmedzovaný v jeho rodičovských právach, ku ktorým bezpochyby patrí aj právo na rodinný život, na výchovu syna a rovnako právo byť účastný na vzdelávacom procese maloletého. Zo žiadnej judikatúry, dokonca ani z tých súdnych rozhodnutí, ktoré priložil k návrhu právny zástupca matky, nevyplýva, že nástup dieťaťa na školskú dochádzku odôvodňuje obmedzenie rodičovských práv v takej miere, že by rodič, ktorý nemá zverené dieťa do starostlivosti, mal stratiť právo či povinnosť pripravovať sa s maloletým dieťaťom do školy, prípadne, že by počas dní plnenia školskej dochádzky maloleté dieťa

nemohlo prespávať u rodiča, ktorému nebolo zverené do starostlivosti. Naopak – takáto úprava styku rodiča, ktorý nemá dieťa zverené do osobnej starostlivosti, je v súdnej praxi úplne bežná.

26. Z posledného pojednávania konaného dňa 14.9.2023 vyplynulo, že otec sa učí s maloletým sám a v prípade, že by maloletý potreboval pomôcť s učivom, pozná v J. učiteľku, ktorá je Slovenka a učí tam, takže by mu s prípravou maloletého mohla pomôcť. Otec na otázku súdu, či robenie domácich úloh a príprava do školy s A. mu robí nejaké ťažkosti uviedol: „Vôbec nie, mám z toho radosť, keď sa s ním môžem pripravovať do školy. Včera sme čítali, všetko prečítal a preložil to zároveň pre mňa do nemčiny, čo považujem za vítaný vedľajší efekt.“ Aj z uvedeného vyplýva, že skutočnosť, že otec neovláda slovenský jazyk a že maloletý vyrastá v dvojazyčnom prostredí svojich rodičov, možno s prihliadnutím na záujem maloletého vnímať aj ako výhodu, keď už od narodenia ovláda jeden cudzí jazyk a má tak oveľa viac študijných možností aj možností sa uplatniť v živote.

27. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých detí. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa súd zohľadňuje najmä skutočnosti uvedené v čl. 5 základných zásad Zákona o rodine. Na základe vykonaného dokazovania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel súd k záveru, že v predmetnej veci nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Zúženie styku otca s maloletým vyhodnotil súd vzhľadom na horeuvedené zistenia ako nesúladne so záujmom dieťaťa.

28. Súd zotráva na tom, že návrh matky na tak razantné zúženie styku otca s maloletým navodzuje dojem, že matka si v plnej miere neuvedomuje dôležitosť role otca v živote maloletého syna. Súd je toho názoru, že maloletý by sa mal stretávať s otcom aj počas pracovného týždňa, aby sa otec mohol všestranne podieľať na starostlivosti o neho, vrátane prípravy do školy. Matka zjavne prioritizuje „dôkladnosť“ prípravy dieťaťa do školy pred udržaním rozsahu styku maloletého s otcom a s tým súvisiacim rozvíjaním vzťahu otec/syn, pričom otcovi nedôveruje, že je schopný prípravu maloletého do školy zvládnuť na takej úrovni (tak „dôkladne“) ako ona. Súd však naďalej považuje za súladné so záujmom maloletého uprednostniť doterajší rozsah styku ako priestor pre rozvíjanie vzťahu otca so synom a nie to, čo vníma ako prioritu matka, t.j. „dôkladnú prípravu na školské povinnosti“, či „bezproblémový vyučovací proces“. To samozrejme neznamená, že zanedbávanie prípravy maloletého na vyučovanie otcom je prípustné. Avšak budovanie vzájomného vzťahu otca a syna - aj za cenu toho, že si maloletý „zriedka“ zabudne úbor na telesnú výchovu, prípadne dobehne nejaké úlohy zo slovenského jazyka dodatočne s matkou a s otcom sa bude viac sústreďovať na matematiku či anglický jazyk, považuje súd z hľadiska dlhodobého psychického vývoja dieťaťa za dôležitejšie, než 100% dôkladnosť prípravy na vyučovanie. Nemožno opomenúť ani možnosť dohodnúť s triednou učiteľkou individuálny prístup, zohľadňujúci podmienky dieťaťa v príprave na vyučovanie v rámci pobytu u otca. Súd zároveň apeluje na to, aby v záujme dieťaťa každý z rodičov našiel sám za seba dostatok dobrej vôle na konštruktívnu spoluprácu s tým druhým rodičom. V prípade, že rodičia – aj s využitím odbornej pomoci nariadenej súdom v rámci výchovného opatrenia – zlepšia svoje vzťahy, posilnia vzájomnú dôveru a rešpekt, tak podľa názoru súdu je možné dosiahnuť oba ciele, t.j. aj rozvíjanie vzťahu otca so synom a tiež bezproblémový vyučovací proces a prípravu do školy, a to aj pri aktuálne fungujúcom režime styku otca s maloletým v zmysle rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.10.2021, č.k. 28P/110/2020-334. A práve to by malo byť ich spoločným cieľom.

29. Vzhľadom na uvedené a s prihliadnutím na skutočnosť, že matka nepreukázala, že záujem maloletého vyžaduje neodkladnú úpravu pomerov, súd jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Pre úplnosť treba uviesť, že neodkladné opatrenie nemá slúžiť na úpravu všetkých vzťahov medzi účastníkmi, ale výlučne takých, ktorých riešenie neznesie odklad, zatiaľ čo komplexne sú tieto vzťahy riešené v rámci konania vo veci samej, t.j. na základe vykonania riadneho a úplného dokazovania. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani v priebehu konania náležitým spôsobom nepreukázala a súd z obsahu spisu a z ním iniciovaného šetrenia taktiež nezistil také konkrétne okolnosti a skutočnosti, ktoré by vyvodzovali záver o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov k maloletému dieťaťu. Pre úplnosť súd konštatuje, že matkou v návrhu citované súdne rozhodnutia nie sú aplikovateľné na posudzovanú vec s ohľadom na úplne odlišné skutkové okolnosti. Navyše súd nemá zákonnú povinnosť podrobne sa vyjadrovať v odôvodnení k rozhodnutiam iných súdov, ktoré nie sú pre tunajší súd záväzné, nakoľko by to znamenalo neprimeranú záťaž súdu zaoberať sa posúdením skutkových okolností zistených v iných súdnych konaniach.

30. Pokiaľ ide o krajským súdom poukazovanú skutočnosť, že aktuálna úprava styku otca s maloletým dieťaťom nereflektuje na zmenu okolností, akou bol nástup maloletého dieťaťa do školského zariadenia, keďže doposiaľ je podľa rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28P/110/2020 zo dňa 11.10.2021 miestom odovzdania a preberania maloletého dieťaťa pri realizácii styku s otcom predškolské zariadenie, ktoré už toho času maloleté dieťa nenavštevuje, tak súd konštatuje, že uvedené matka ani v návrhu ani v priebehu konania neuviedla ako dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom ani z vyjadrení otca ako ani zo správy ÚPSVaR ako kolízneho opatrovníka nevyplýva, že rodičia majú nejaký rozpor v otázke, čo je miestom preberania a odovzdávania dieťaťa. Preto súd v samotnej tejto skutočnosti nezhliadol neodkladnú potrebu, ktorá by zakladala dôvod na nariaďovanie neodkladného opatrenia.

31. V neposlednom rade súd považuje za potrebné poukázať na to, že rodičovský konflikt môže mať výrazne negatívny vplyv na psychický vývin dieťaťa. Je teda v záujme maloletého a aj oboch rodičov, aby sa situácia stabilizovala a nie zbytočne dramatizovala. Vzhľadom na uvedené súd záverom zdôrazňuje, že úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič môže byť dobrým rodičom. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho a najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým a tento záujem v zásade vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia. Súd preto dôrazne apeluje na rodičov, aby prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za harmonický vývoj syna, v maximálnej možnej miere využili odbornú pomoc ponúkanú v rámci uloženého výchovného opatrenia, reagovali za každých okolností rozvážne a pokúsili sa situáciu riešiť predovšetkým dohodou..

32. Pre úplnosť súd konštatuje, že neunikol jeho pozornosti ani postreh triednej učiteľky v závere správy školy, kde uviedla, že napriek tomu, že maloletý prejavuje počas dní, v ktorých je v starostlivosti otca, radosť a nadšenie, má potrebu neustále sa uisťovať o priebehu nasledujúceho školského dňa z hľadiska školských povinností a miestami preberá neprimeranú zodpovednosť za ich plnenie. Aj keď z uvedeného nemožno zistiť, čo je príčinou takéhoto úzkostlivého prežívania maloletého, nemožno vylúčiť, že táto tkvie v kolíznom opatrovníkom naznačenom vťahovaní maloletého do konfliktu rodičov. Súd preto - vzhľadom na závery správy ÚPSVaR zo šetrenia dňa 28.11.2023 - dôrazne apeluje na rodičov, aby maloletého žiadnym spôsobom nezaťahovali do svojho rodičovského konfliktu a pokúsili sa s pomocou odborného psychologického poradenstva (v rámci uloženého výchovného opatrenia v TENENET o.z.) príčinu neprimeraného preberania zodpovednosti maloletým za plnenie školských povinností zistiť a odstrániť.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Mestskom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona a požadovať splnenie nároku z exekučného titulu. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia